

JUSTITSMINISTERIET

Dato:
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Michael Hadberg
Sagsnr.: 2018-614-0612
Dok.: 888946

Notat til EU-udvalget og til brug for den interne EU-procedure i regeringen om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens forenede sager C-511/18 og C-512/18, La Quadrature du Net m.fl.

1. Indledning

Conseil d'État i Frankrig har i to sager om dels gyldigheden af en række dekretter vedtaget med hjemmel i fransk lovgivning, dels ophævelsen af en række bestemmelser i fransk lovgivning, forelagt EU-Domstolen fem præjudicielle spørgsmål – hvoraf to er enslydende – om bl.a. fortolkningen af direktiv 2002/58/EF, som vedrører behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor.

Af disse spørgsmål er navnlig de to (enslydende) spørgsmål af dansk interesse, idet de vedrører det retlige grundlag for at pålægge teleselskaber at logge oplysninger om kommunikation til brug for bl.a. bekæmpelse af kriminalitet. Der ønskes med spørgsmålene svar på, om en forpligtelse til generel og udifferentieret lagring, som pålægges udbyderne på grundlag af bestemmelserne i artikel 15, stk. 1, i direktiv 2002/58/EF, i en situation, der er præget af alvorlige og vedvarende trusler mod den nationale sikkerhed og navnlig af risikoen for terror, skal anses for et indgreb, der er begrundet i retten til personlig sikkerhed og hensynet til den nationale sikkerhed, som medlemsstaterne er eneansvarlige for i medfør af artikel 4 i traktaten om Den Europæiske Union.

2. Sagernes faktiske omstændigheder

En række sagsøgere har i den ene sag anlagt fire sager mod forskellige ministre i den franske regering med påstand om, at fire dekretter om efterretningstjenester og efterretningsarbejde skal annulleres. Sagerne er efterfølgende blevet forenet.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Til støtte for påstanden har sagsøgerne bl.a. gjort gældende, at de lovbestemmelser, der udgør hjemlen for dekretene, er i strid med den europæiske menneskerettighedskonvention (EMRK) og charteret.

Den franske regering har gjort gældende, at sagsøgernes anbringender er ugrundede, og har nedlagt påstand om frifindelse.

I den anden sag har en række sagsøgere anlagt sag mod den franske premierminister og justitsminister med påstand om ophævelse af nogle bestemmelser i den franske lovgivning vedrørende post og elektronisk kommunikation. Til støtte for påstanden har sagsøgerne bl.a. gjort gældende, at de pågældende bestemmelser er i strid med charteret.

Den franske regering har gjort gældende, at sagsøgernes anbringender er ugrundede, og har nedlagt påstand om frifindelse.

3. Den danske interesse i sagen

Det er Justitsministeriets opfattelse, at regeringen bør afgive indlæg i denne sag, idet sagen vedrører EU-medlemsstaternes muligheder for at pålægge teleselskaber at gemme og opbevare oplysninger om tele- og internettrafik (logning) til brug for bl.a. efterforskning og retsforfølgning af alvorlig kriminalitet og terror.

Baggrunden for spørgsmålene er EU-Domstolens dom i Tele2-sagen (sag C-203/15 og C-698/15). I dommen fastslog EU-Domstolen, at de svenske regler om logning – som i det væsentlige er sammenlignelig med de danske – var i strid med direktiv 2002/58, sammenholdt med de grundlæggende rettigheder i EU-chartret, som er til hinder for en national lovgivning, der med henblik på bekæmpelse af kriminalitet fastsætter en generel og udifferentieret lagring af samtlige trafikdata og lokaliseringsdata vedrørende samtlige abonnenter og registrerede brugere i forbindelse med samtlige midler til elektronisk kommunikation.

Det er på den baggrund vurderingen, at de danske logningsregler skal tilpasses som konsekvens af Domstolens afgørelse i Tele2-sagen.

Tele2-dommen efterlader imidlertid væsentlig fortolkningstvivel i forhold til, hvorledes nationale bestemmelser om logning kan indrettes i overensstemmelse med direktiv 2002/58. Der har på den baggrund siden foråret 2017

været løbende drøftelser i rådsregi af, hvordan nationale regler kan indrettes i lyset af dommen.

De forelagte spørgsmål fra Conseil d'Etat adresserer spørgsmål om fortolkningen af EU-Domstolens dom i Tele2-sagen, som også har været rejst i forbindelse med drøftelserne i Rådet. Domstolens besvarelse af de forelagte præjudicielle spørgsmål må derfor antages at få stor betydning for vurderingen af, hvorledes de danske logningsregler indrettes i overensstemmelse med EU-retten og på en måde, hvor logning fortsat vil udgøre et centralt og effektivt efterforskningsredskab for politiet og PET.

Justitsministeriets synspunkter i sagen

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de to enslydende spørgsmål skal besvares bekræftende.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør EU-Domstolen opfordres til at præcisere de udtalelser, som Domstolen afgav i Tele2-dommen. Der bør i den forbindelse henvises til, at loggede oplysninger udgør et centralt og effektivt redskab for politiet og PET. Der bør endvidere henvises til, at det arbejde i EU-regi, som har stået på siden begyndelsen af 2017, har gjort det klart, at det er vanskeligt at indrette nationale logningsregler i overensstemmelse med Tele2-dommen på en måde, så loggede oplysninger fortsat kan udgøre et brugbart redskab for de retshåndhævende myndigheder.

Det bør i den forbindelse efter Justitsministeriets opfattelse gøres gældende, at en generel og udifferentieret logningsforpligtelse, som bl.a. er begrundet i den ret til personlig sikkerhed, som følger af Charteret, er i overensstemmelse med EU-retten. Loggede oplysninger er således et helt afgørende redskab for politiet og PET.

Sagen anses for at være væsentlig, og justitsministeren vil derfor mundtligt orientere Folketingets Europaudvalg, inden der afsiges dom.

4. Indstilling

Det indstilles,

- at regeringen afgiver indlæg i de forenede sager C-511/18 og C-512/18, La Quadrature du Net m.fl., i overensstemmelse med det ovenfor anførte,
- at der nedsættes en procesdelegation bestående af Udenrigsministeriet (formand) og Justitsministeriet, og
- at Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg orienteres om regeringens beslutning om at afgive indlæg i sagen.